

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w kwotę miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr tygodniowo. W wypadkach nieopłaconych, przy wstrzymaniu przedpłat, płatność pracy, przetrwania lub innych, otrzymującej nie ma prawa żądać ponownego dostarczenia gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłoszenie pobiera się od wiersza 10 gr. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na 3-dni, w wiadomościach potocznych 30 gr. za pierwszy raz. Rabata udziela się przy częstym ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, 1 to w niedzielę, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 8. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Poniedziałek Wiktorji panny
Wtorek Wigilia, Ad. i Ewv.
Śr. da Narodzenie Chrystusa Pana

Dziś wschód słońca o godz. 7 53 zach. 3 34
Jutro " " " 7 54 " 3 34
Dziś " księżycy " 20 41 " 11 30

Nr. 153

Wąbrzeźno, środa 25 grudnia 1929 r.

Rok IX

Pokoj ludziom
dobrej woli!

Święta rodzinne.

W Polsce jest świąt do roku więcej niż w innych krajach. Dziś przy nadzwyczajnie wyjątkowym współzawodnictwie już nie wśród ludzi, ale między narodami, musi to oczywiście szkodliwie wpływać na życie gospodarcze państwa. Dawniej wszelako, w zgola innych warunkach pracy i zarobkowania, mógł sobie Polak pozwolić na jeszcze częstsze świętowanie, nie mówiąc o wiekach minionych, kiedy mnóstwo uroczystości kościelnych obchodził ogół nie w jednym dniu, lecz rozciągał je chętnie na oktawy; a cóż dopiero takie wielkie okazje coroczne, jak Boże Narodzenie i Zmartwychstanie Pańskie, które świętowano naprawdę po dni kilkanaście z rzędu, przyczem, niestety, praojcowie nasi z czasem zaczęli zbyt holdować, mielącemu bynajmniej

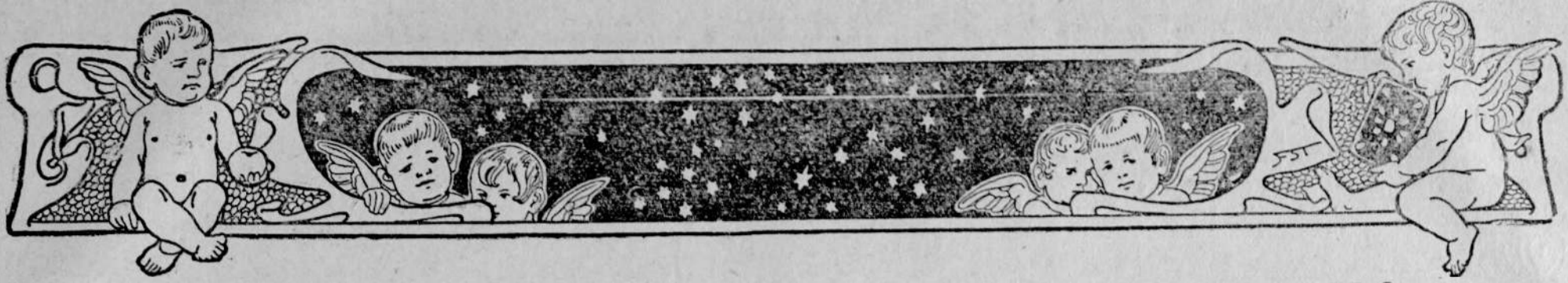
z rocznicami religijnymi, obżarstwem; toteż do historii przeszły, nieznanie innym narodom przy tej sposobności, osobliwie uczyły w wieczór wigilijny na Gody, i zwłaszcza słynne, a także wyjątkowo polskie święcone na Wielkanoc.

Za naszych czasów nietylko ludzie na podobne rzeczy nie mieliby już pieniędzy; nietylko i strój współczesnego człowieka nie pozwoliłby tyle nam zjadać i wypijać, co uchodziło bezkarnie w poprzednich, inaczej żyjących pokoleniach; zresztą słuchamy już coraz powszechniej przestróg higienicznych nauki, z których niegdyś śnieliby się rówieśnicy Sienkiewiczowskiego Zagłoby; ale przede wszystkim „moda” między narodowa wypiera z każdym lat dziesiątkiem skuteczniej dawne odrębne zwyczaje narodowe,

które chcąc poznać, trzeba coraz częściej odszukiwać na półkach bibliotecznych i za szkłem szaf muzealnych, bo ich już w życiu odnaleźć nie można.

Tak za bogatym strojem szlacheckim odchodził tam z wsi polskiej barwny ubiór ludowy; tak wraz z pieśnią gminną znika z chat i dworów nieprzeliczone mnóstwo obrzędów pamiątkowych, które jak w zagrodzie Boryny z Reymontowego eposu — do niedawna jeszcze okraszały każde Gody w całej Polsce.

Dziś u nas jeden dom za drugim stara się umyślnie o to, by święta pod jego dachem nie różniły się sposobem obchodzenia od świąt tej samej daty w Paryżu, Wiedniu, Londynie, Nowym Jorku.

Dodatek świąteczny do nr. 153 Głosu Wąbrzeskiego

Bóg się rodzi...!

(W dzień Bożego Narodzenia)

Bóg się rodził...

Idzie radosna wieść, siejąca nowe życie. Idzie słowo, wieszczące odrodzenie serc. Rodzi się Pan nad Pany, którzy pocieszy smutnych, zwątpiałym doda nadziei, bezsilnych pokrzepi, a zblakanych przygarnie i ocali. Rodzi się Pan, co miłuje małych i pokornych, co nagradza hojnie każdy dobry czyn. Rodzi się Bóg, co nie zapomina o najmniejszej sierotce i o płaszyńce najlichszej pamięta.

Idzie radosna wieść przez ludne drogi i samotne ścieżki, przez ciche wsie i gwarne miasta, — od szarej ubogiej chatki do jasnego, potężnego pałacu.

Jak kielichy kwiatów pod blaskami słońca, otwierają się serca ludzkie.

W radosnym dźwięku dzwonów ginie żaloba przeszłości. W jasnym porwywie wesela zatracą się koszmar minionych krwawych dni, co zorały kwitnące łany i na ugory dalekie rzuciły daninę ofiarnej młodości i życia walczącego o lepsze jutro. Dziś już tylko radość jest w sercach, tylko wesele w nich tętni.

Bóg się rodził...

Przesiła się moc zła, w proch pada długa, nieprzespana noc. Nadchodzą lepsze, jaśniejsze dni, nadchodzi pokój ludziom dobrej woli. Jedna gwiazda świeci ubogim, prostym pastuszkom i mądrym królom w gronostaje przyodzianym. Jedna gwiazda świeci ubogim, prostym pasztuszkom i mądrym lepszej miłości. Jedna gwiazda wiedzie ku małej stajence w Betleem, gdzie na ubożuchnej podściółce ze słomy leży Baranek Boży.

Bóg się rodził...

Zabłąkani na manowcach życia, omamieni złudnym złotym blaskiem — otwieramy szeroko oczy, które nie przejrzały dotąd. Wargi zaciśnięte roz-

wierają się do dobrych słów, wyciągają ręce na powitanie bliźnich, którzy byli tak blisko, — a tak bardzo daleko. Bo radość rozkwita w sercach, bo w duszach bliższy najdroższy, bezcenny klejnot wesela.

Bóg się rodził...

Idzie radosna wieść przez samotne ścieżki i ludne gościńce, przez ugory i pola urodzajne.

I wszędzie, gdzie dociera, zakwita wesele. I wszędzie, gdzie dociera, łamią się ludzie białym, czystym jak śnieg opłatkiem — opłatkiem prawdziwej, ludzkiej, wszechobejmującej miłości...

Artur Orpmann (Or-Ot)

Boże Narodzenie

Witaj, witaj znowu nam
Najpiękniejsze święto roku!
Od błękitnych niebios bram
Pierwsza gwiazdka błyska w mroku.

Rozjaśniła cały świat
Swym promieniem pozłocistym,
I rzuciła marzeń kwiat
Duchom prostym, sercom czystym.

Gdy tej gwiazdki promyk wszedł,
Pierzchył troski i zmartwienia,
Żal uleciał kędys het,
Krzew się cały zazielenia.

I raduje się w krąg lud,
Sercem całym, duszą całą,
Oto wielki stał się cud:
Bo Słowo się Ciałem stało.

Tegoroczne święto Bożego Narodzenia, obchodzone uroczysto po raz jedenasty w Odrodzonej Polsce, — wywołuje w nas jednak obok radości także i poważne refleksje. Taką jest już bowiem natura ludzka, że w momentach uroczystych i świętych, gdy miły, weselny nastrój przepełnia duszę, budzi się w człowieku skłonność do krytycznego obejmowania myślą minionych lat i do robienia rachunków z własnym sumieniem.

I gdy dzisiaj myśl nasza zestawiać zacznie to, co dotąd w Odrodzonej Ojczyźnie zdziałane zostało, gdy obejmiemy spojrzeniem naszym to, czego dzisiaj na ziemiach polskich świadkami jesteśmy, obudzić muszą się w nas obok tonów weselnych i radosnych również tony przyćmione i niejasne.

Nie wszystko bowiem układa się w Polsce tak, jakby tego pragnęły szczerze po polsku czujące serca. Nie zawsze dzieje się tak, jak tego wymaga wielki interes narodowy i dobro całej Polski. Nie raz świadkami jesteśmy, jak interes prywatny bierze górę nad obowiązkiem narodowym, nieraz widzimy, jak partyjne zachcianki poszczególnych grup i jednostek rozbijają naszą wewnętrzną spójność i naszą zdolność do rozwoju i rozkwitu. A gra to bardzo niebezpieczna. Chociaż bowiem stoi dziś Polska wielka i potężna, chociaż zajmuje jedno z zaszczytnych miejsc w zespole wielkich mocarstw światowych, to jednak wrogowie nasi ciągle czyhają i ciągle jeszcze żywią nadzieję, że uda im się niepodległość naszą i nasze granice państwowe zniweczyć.

To też w dniu dzisiejszym, gdy Narodzenie Chrystusa Pana przypomina wszystkim wielką miłość i poświęcenie Syna Bożego, obudźmy w sobie ducha wielkiej miłości narodowej, stańmy w karnych szeregach tych, którzy budować chcą Polskę, potężną i mocarną — na chwałę Boga i jasnej przyszłości Rzeczypospolitej

K. P.

Kiedy złamiecie opłatek...

Gdy złamiecie opłatek, gdy zajarzą się świerki, Kiedy zabrzmią organy w przepelnionym kościele Kiedy dzwony zadzwonią jasności pasterki, I nad światem zagrają gwiazdne, srebrne kapele...

Przypomnijcie o więźniu, zadreńczonym bez tchu, Zaułkami wleczonym nocą do G. P. U. O pustego kościoła może potknąć się próg I pomyśli ze łzami: „Dziś narodził się Bóg!”

Jak o pierś przyjaciela, głowę oprze o mur — Echo z dali przywieje Polski głos, kolend wtór... I odetchnie na chwilę, zasłuchany w ten głos — Aż popędzi go dalej gruby krzyk, kolby cios.

Przypomnijcie o kraju, gdzie nie wiedzą o święcie, Gdy zaczniecie wieczerzać w krąg białego obrusa Tam zamknięto kościoły, nałożono pieczęcie, Serca dzwonom wydarto i wygnano Chrystusa.

Anna Zahorska.

Pasterka pod ziemią

U stóp Karpat śpi cicho z nieprzebranych skarbow swojej ziemi sławne miasteczko Wieliczka. Pod niem przez cały rok Boży, z wyjątkiem dni świątecznych, panuje życie i ruch. Pracuje tam przeszło tysiąc ludzi, wydobywając sól z ziemi, w całym tym labiryncie komór tego cudu przyrody, podziemnego pałacu św. Kingi.

Niezapomniane wrażenia odnieść można w Wieliczce w noc wigilijną. Ze szczytu szybu Daniłowicza pada na miasto płomienna kaskada światła elektrycznego. Z ciemnych wąskich uliczek, jak duchy wysuwają się postacie z kałankami. To górnicy. Mężczyźni, kobiety, dzieci, z wesołą wrzawą, śpiewając kolendy, dążą do zjazdowego szybu.

Windy pracują nieustannie, klatki z zadziwiająco szybkością mkną w otchłań czarną, uwożąc pod ziemię robotników i gości.

Na dole już tłumy ludzi. Długimi korytarzami idą wszyscy do wykutej w soli kaplicy św. Kingi, gdzie ma się odbyć nabożeństwo górników, tradycyjna Pasterka.

W podziemnej świątyni panuje półmrok. Wygląda jak w katakumbach pierwszych chrześcijan.

Dopiero jak wszyscy już zebrali się w tym podziemnym kościele, zapalają świece na ołtarzu i światłem rozświetlają wielkie pajaki i stropu, z soli kryształowej wykute. Na chórze połyskuje już instrumenty sławnej kapeli górniczej. Z zakrystji, wykutej z soli, wychodzi wreszcie kapelan.

Zaczyna się Pasterka. Z tysiąca piersi wyrwy się wspaniała kolenda „Bóg się rodzi...”, z pieśnią ludu łączą się piękne dźwięki muzyki, a echo niesie to wszystko dalej w czwarowny świat podziemny.

Jest to tak piękna i nastrojowa uroczystość, że każdego wprawia ona w dziwne jakies rozmarzenie, z którego długo nie można ochłonąć.

Z okazji uroczystości wigilijnej i świąt Bożego Narodzenia, przy tradycyjnym a tak rzewnym obchodzie polskim łamania się opłatkiem, ślemy naszym W. współpracownikom, Korespondentom, licznej rzeszy Czytelników i Przyjaciółom

Najserdeczniejsze życzenia

oby Boskie Dziecię błogosławiło poczynaniom i pracom Narodu Polskiego i oby przez stworzenie zgody i dobrej woli w sercach naszych, utrwaliło był naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. „Poj ludziom dobrej woli”

WYDAWNICTWO i REDAKCJA „GŁOSJ WĄBRZESKIEGO”

Gdy gwiazdka wigilijna zabłyśnie...

W porze wieczornej, gdy pierwsza gwiazda wigilijna na ciemnym zajaśnieje nieboskłonie, a gwary dokoła zamilkną, zasiądziemy do stołu wigilijnego i rozmodlona cisza godowa przejmie do głębi każdego.

Zgromadzą się wszyscy ci, co razem szary żywot pędzą i wszystkim odbędzie się według wiekowej, obyczajem polskim uświęconej tradycji.

Już przed wiekami bowiem praojcowie nasi, polskie zapomniane pokolenia, zasiadały kołem do uczyt wigilijnej, zapominając o codziennych życia przebojach. Dla wzmocnienia dusz i pokrzepienia serc, dziadowie nasi obchodzili święto narodzin Zbawiciela jako święto wiary, nadziei i miłości i przekazali jego uroczysty obchód potomkom.

Dzisiaj każda rodzina polska, jak kraj nasz długi i szeroki, w ten nastrojowy wieczór daje wyraz swemu przywiązaniu do idei braterstwa i pokoju, wszyscy zapominają, co ich dzieli, starając się z duszy najszlachetniejsze wykrzesać uczucia.

W naszych polskich warunkach uroczystość wigilijna posiada specjalne znaczenie. Jest to święto nietylko dla pogłębienia w sercach wiary, nadziei i miłości; Boże Narodzenie dla narodu polskiego jest przede wszystkim krynicą ożywczych tchnień narodowych, budzących w nas wiarę głęboką w promienną przyszłość naszej umiłowanej Ojczyzny.

Czerpiemy zaś tę wiarę ze wspomnień przeszłości. Przeżyliśmy bowiem w ciągu dziesiątek lat wiele smutnych wieczorów wigilijnych, kiedy wrogie potęgi, szczególnie w Poznańskim i na Pomorzu wywłaszczały nas z ojcowizny, kiedy padać zaczęły ciosy i gromy, godząc dotkliwie w podstawy naszego życia narodowego i religijnego.

W Wigilię.

A gdy gwiazda na niebie zapłonie,
Pierwsza blaskiem się złotym rozżarzy —
Do wigilii z uśmiechem na twarzy
Siądźmy spodem w rodzinnym swem gronie!..

Niech z opłatkiem uściska się dłońie
Garstką życzeń matusia obdarzy!
A gdy westchną i młodzi i starzy,
Któs ukradkiem łzę otrze na stronie:

W pierś, napóły zapadła i skrzepła,
Bez nadziei dni lepszych i godzin,
Spłynię naraz otucha i ciepło —

W tę Noc świętą Cudownych Narodzin,
Dwukróć głośniej bić serca w nas będą,
Upojenie prastarą kolendą!..

A przecież runęła w gruzy siła zaborcza, skończyły się krwawe nieraz prześladowania, naród polski zmartwychwstał do wolności, do budowania wielkiej i potężnej Ojczyzny.

Dzisiaj lzy niewysłowionej radości spływają po niejednym licu na to jedno wspomnienie, że ta gwiazda Betlejemka, która przeze długie lata niewoli i ucisku była naszą największą spójnią i ukojeniem, dziś promiennym świeci blaskiem nad odrodzoną i potężniejszą Polską.

I dlatego też święta Bożego Narodzenia połączone są najgłębiej z tradycjami narodu polskiego, związane są też z szeregiem legend polskich i z niezliczonymi utworami naszej szczerzej, serdecznej poezji. Żadnego też święta lud polski nie ukochał tak gorąco, tak serdecznie, jak właśnie święto Narodzenia Chrystusa.

Już po raz jedenasty w wolnej i odrodzonej Ojczyźnie obchodzimy Boże Narodzenie, to polskie święto jedności, zgody i pojednania.

Chwile, które przeżywamy obecnie, są nad wyraz ciężkie. Kryzys gospodarczy trzyma w niezdrowych uściskach kraj cały, a bezrobocie i nędza zagląda już do zbyt wielu domów w Polsce.

Nie poddawajmy się jednak zwątpieniu, albowiem jest to okres przemijający i przyjdą znowu jaśniejsze chwile. Poczujemy się myślą, że obecna ciężka sytuacja w Polsce nie jest wynikiem naszej niezdolności, bo gospodarować państwem potrafimy, ale pochodzi z ogólnego w Europie kryzysu, który dotyka nawet państwa silniejsze i zamocniejsze niż Polska.

Ale i sytuacja wewnętrzna u nas jest poważnie napreżona. Tegoroczna gwiazdka zastaje nas bowiem w okresie wzmocnionej walki między Rządem a Sejmem, w okresie kampanji politycznej o nowy ustrój Rzeczypospolitej.

I tu zatarte już wspomnienie krwawej rewolucji w Polsce niechaj będzie przestrogą przed smutnymi następstwami zacieklej partyjnej, niechaj będzie hasłem, prowadzącym polityków polskich ku otrzeźwieniu i opamiętaniu. Zapomnijmy dzielących nas różnic i miast zlorzeczyć, oddajmy się pracy twórczej pod hasłem wzajemnej miłości i ukochania Ojczyzny.

Zwyciężyć musimy wszystkie przeszkody i wyjść na drogę prostą i świetlaną, prowadzącą do lepszej doli i radosnej przyszłości. Polsce zbudować musimy granitowe podwaliny, na których oprze się potęga mocarstw państwa.

Wtedy rozlegnie się radośniejszy jeszcze, tryumfujący głos polskich dzwonów: „Chwała Bogu na wysokości, a pokój i radość na polskiej ziemi!”

Jaselka w dawnej Polsce

Boże Narodzenie u Słowian, a szczególnie u Polaków, zawsze posiadało ów radosny urok, jakiego nie mają żadne inne święta lub uroczystości. To piękne misterjum wigilijne ma w sobie dziwne jakieś pragnienie i oczekiwanie, a radosny urok potęguje jeszcze może fakt, iż na te święta patrzymy zwykle przez pryzmat lat ubiegłych i w sercu grają wszystkie melodie dzieciennych radości i pragnień.

Boże Narodzenie — to właśnie święto młodości, święto maluczkich, i gdy spojrzymy na widowiska, odnoszące się do tej kościelnej uroczystości, zauważymy właśnie dziwną prostotę i naiwność pacholec, a z drugiej strony barwną obrazkowość ludową. Nic więc dziwnego, że stare zwyczaje nie przeżyły się, że lud polski dotąd piastuje ich popularność.

Kiedy cofniemy się o 300 lat wstecz, to zobaczymy, że nasze widowiska ludowe z okazji świąt, nie wiele różnią się od dawnych, bogatszych tylko w swej treści wzorów.

Odnosne zabytki spotykamy po raz pierwszy dopiero w XVI wieku. Należy przypuszczać, że i dawniej istniały podobne widowiska w postaci ustnej literatury, jak to zresztą i teraz bywa, gdy

GLORIA IN EXELSIS DEO

G·W·I·A·Z·D·K·A

się zbliża!

Zaopatrzyliśmy nasz magazyn w bogaty wybór towaru nadającego się na podarki gwiazdkowe.

Polecamy w wielkim wyborze:

Jedwabie. Materiały damskie na sukienki i płaszcze w wszelkich gatunkach w olbrzymim wyborze i rozmaitych deseniach. Materiały męskie na ubrania, kurtki i płaszcze, oraz wszelkie bielizniane towary.

Specjalnie zwracamy uwagę na:

Obrusy odpasowane z serwetkami —
białe i kolorowe, kołdry watowane, ka-
py na łóżka — białe i kolorowe, obru-
sy białe i kolorowe z metra, firany od-
pasowane i z metra w wielkim wybo-
rze, kapy tiulowe na dwa i jedno łóż-
ko, bielizna damska, trykoty damskie,
męskie i dziecięce, rękawiczki dam-
skie i męskie, fartuchy, koce, derki
do podróży, krawaty, ręczniki, chuste-
czki do nosa, serwetki pojedyncze

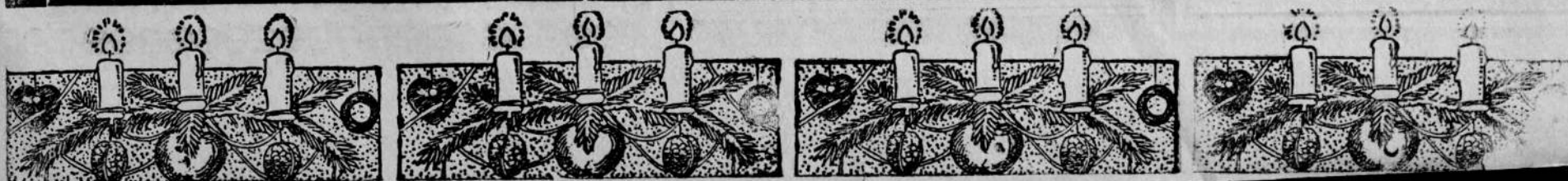
Pierwiosnki sezonu wiosennego już nadeszły i mamy zaszczyt ofiarować Sz. Klienteli najnowsze twory mody jako najwspanialszy **UPOMINEK GWIAZDKOWY.**

K.iW.ZIĘTAK

Rynek nr. 19

Wąbrzeźno

Telefon nr. 132

Skład delikatesów!

Skład delikatesów!

SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

Upraszam o zwiedzenie mej wystawy sklepowej!

Wielki wybór w wyrobach marcepanowych, czekolady pierwszorzędnych światowych firm: Goplana, Piasecki, Kierski, Plutos Weese, Sarotti i inne. Dziennie świeże wędliny; łosoś, bisking, i szprotki. owoce południowe, cytryny, (pomarańcze wkrótce nadejdą). Jabłka, orzechy włoskie i laskowe.

Nadzwyczajna oferta: wina, wódki, rumy, araki i likiery.

Wina krajowe, prawdziwe zagraniczne, jak węgierskie, czerwone szamotańskie, meleskie, południowe, burgundzkie i szampany. Wódki, prawdziwe rumy i araki, Likier firm: Baczewski, S ustow, Kaspiowicz, Kartowicz, Ruchniewicz, Sultana i inne.

POLECAM:

Przybory do pieczenia piernika i placzka: ni dały słodkie i gorzkie, sultanki, rodzynki i korynki, laski waniljowe, orzechy muszkatoowe, proszki do pieczenia. Towary kolonialne: kawa świeża dziennie palona, herbata, kakao w wielkim wyborze, sliwki, suszony owoc, ryż, kaszka, cukier waniljowy, cukier w kostkach, cukier kryształowy, proszek do pudryngów i wszelkie inne towary kolonialne.

Dla smakoszy! Towary delikatesowe: pompernikel, ser szwajcarski i tyłzycki, kompoty, owoce i jarzyny zakonserwowane co wszystko po niższych cenach poleca

FR. SZYMAŃSKI, Wąbrzeźno Rynek, Telefon 5.

Kino-Teatr Dwór Wąbrzeski

W I święto, dnia 25 bm. o godz. 5 i 8¹⁵ dla dorosłych

Rekordowy program razem 20 akt.

I. Prawdziwa uczta dla bywalców kina

Jackie u Ludożerców

W roli głównej genialny i nieporównany JACKIE COOGAN.

II. Ultra sensacyjny film

Za cenę klejnotów

W roli głównej słynny detektyw FOX i znany murzyn JOHN BILL

O godzinie 3 dla młodzieży ich ulubieniec JACKIE COOGAN

W II święto 26 bm. o godz. 5 i 8¹⁵ Największy monumentalny film!

SODOMA i GOMORA

(LEGENDA O GRZECHU I KARZE)
W rolach gł.: Lucy Doraie i Michał Varkony

Oto syn eza w nowym literackim opracowaniu: Z wszystkich niskich namiętności ludzkich zmków nędy i rozpacz powstał grzech. A za każde przestępstwo i winę musi nastąpić kara.

W drugie święto po kinie ZABAWA TANECZNA

Następny program

„CALUJĘ TWOJĄ DŁOŃ MADAME” z Harry Liedtkiem.

Jedyna polska MLECZARNIA

w okolicy!

Właściciel SZYMON ŻURAWSKI Jarantowice

Mleczarnia Jarantowice

Własne odtłuszczanie mleka w Książkach, w Myślibcu i Sta Isławkach.

Mleko odbiera się własnym samochodem. Rzetelna analiza tłuszczu. Nowoczesne urządzenia.

W związku z powierzonym mi zastępstwem

„BROWARU POMORSKIEGO“

właśc. JÓZEF CHRONOWSKI

PODGÓRZ pod Toruniem

podaję do wiadomości, że piwa tegoż browaru w każdej ilości jestem w stanie na każde zamówienie dostarczyć.

Zapewniam szybką i akurataną obsługę.

M. BETLEJEWSKI, junjor

MICKIEWICZA 28. TEL. 47.

Pijemy wszyscy „piwo Browaru Pomorskiego“ („Śmietankę Pomorską“)

Kto „Śmietankę Pomorską“ pije se'nich lat dożyje!

Chcesz czysto polski przemysł popierać, Pij i żądaj wszędzie piwo „Śmietankę Pomorską“

Przemysł polski winien każdy popierać — Pijcie więc „Śmietankę Pomorską“!

Baczność!!

Aparaty

radiowe

i lampy

światowej sławy TELEFUNKEN i koteż

Aparaty Marconiego, lampy Philipsa, Prostowniki Anodowe, Akumulatory, części składowe

Dziennie świeże baterje anodowe :-: rowery światowej marki i części

Polecam w wielkim wyborze po niskich cenach, na dogodnych warunkach.

Fr. Biały, Wąbrzeźno, K. Lejowa 79 Skład zegarmistrzowski-złotniczy

Poszukuje się

3 pokojowego mieszkania z kuchnią

Zgł. do administracji „Głosu Wąbrzeskiego pod „MIESZKANIE“

Dobrobyt i bogactwo

osiągnie każdy, kto zakupi natychmiast LOS III klasy 20 Loterii Państwowej w szczęśliwej kolekturze

„GŁOS WĄBRZESKI“ B. Szczuka Mickiewicza 1 Wygrane po 80.000, 40.000, 20.000, 10.000 zł i t. d. Każdy drugi los wygrywał

Ciągnięcie już 8 i 9 stycznia 1930r.

Dla nowonabywców 1/4 l. 30 zł, 1/2 l. 60 zł, 1/1 los 120 zł

Polska Państwowa Loteria Klasowa tysiące ludzi wzbogaciła!

Komunalna Kasa Oszczędności m. Wąbrzeźna

w Wąbrzeźnie Pom. ul. Wolności 62 w ratuszu Rok założenia 1884

Instytucja bankowa prawa publicznego o pupilarnej pewności

Płaci od złożonych w niej wkładów za wypow. dzennem 6 % rocznie
" " 1 mies. 7 % " "
" " 3 mies. 8 % " "
" " 1/2 roczn. 9 % " "
" " rocznem 10 % "

a za pieniądze w tej Kasie złożone odpowiada miasto swoim majątkiem.

Wkłady do zł 5.000 są wolne od podatku od kapitałów i rent Przyjmuje weksle do dyskonta, dokumenty i weksle do inkas udziela kredytu i załatwia wszelkie sprawy bankowe.

J. & E. EISENACK

Skład żelaza, materiałów budowlanych i opałowych
Wąbrzeźno Telefon nr. 12 **Golub** Telefon nr. 11

Na gwiazdkę

polecamy nasz bogato zaopatrzony skład w praktyczne podarki jak:

Wyroby stalowe f-my Solinger: noże, widelce, łyżki, nożyczki, maszynki do strzyżenia, seczoryki, brzytwy, aparaty do golenia, płyty do ostrzenia brzytew.

Łyżwy

Sprzęty gospodarcze: młynki do kawy, ścienne młynki do kawy, wagi talerzowe i gospodarcze, piece żelazne, skrzynki do węgla, przystawki do pieca, lampy naftowe, żelazne łóżka, umywalki, garnitury na umywalki, elektryczne wyroby firmy „Protos“

Sanki

Rzemiosło: przybory do robót piłęczkowych (laubsegi) piły, młoty, heble, tasaki i siekiery.

PIĘKNE PODARKI GWIAZDKOWE!

udzielam na wszystkie artykuły za gotówkę

10%
zniżki

Płaszczki damskie, kostjmy dziane i swetry, suknie, bluski, pulowery, torebki, fartuchy, pończochy, materiały damskie i męskie, materiały na fartuchy i koszule.

Ubrania męskie, jupy, palta, ulstry, spodnie, koszule wierzchnie, przodki, kapelusze, rzapki, getry, koszu e kalesony, trykoty dla dzieci, mater. na pościele, wsypy

Śniegowce. Kalosze. Chodniki. Parasole. Rękawiczki.
OBUWIE DAMSKIE, MĘSKIE I DLA DZIECI!

„BAZAR“ B. Łyczywek właśc. Mieczysław Łyczywek
 Telefon 45 **Kowalewo** Rynek nr. 9

KINO SŁONCE

HOTEL pod BIAŁYM ORŁEM

Wielki podwójny program świąteczny

SEANSE w I święto o godzinie 5,15 i 8,15 wiecz.
 w II-gie święto o godzinie 5,15 i 8,15 wieczorem.
 Jako pierwszy wszechświatowej sławy film, który wstrząsnął całym światem pod tytułem

Ostatni uśmiech Blazna

W rolach głównych światowej sławy **Karina Bell, Gösta Ekman** i **Maurice Ferande.**

Ciekawa gra. — Ogromne napięcie. — Wspaniała wystawa,

Jako drugi program — film który obecnie w stolicy wyświetlany jest jako dźwiękowy pod tytułem

Słodycz grzechu

Wspaniały dramat życiowy, o treści nadzwyczaj ciekawej. Każda żona powinna wychować sobie męża. Tego uczy „Słodycz grzechu”. W roli tytułowej uroczą

JUNE COLLYER

i znany ulubieniec kobiet

KONRAD NAGEL

W trzecie święto Zjazd Sokolstwa; Wszechsłowiańskiego w Poznaniu.

Następny program wielka epopea filmowa w 12 akt.

12 Dżamentów

W roli głównej **DOUGLAS FAIRBANKS**

Film dla dzieci i młodzieży dozwolony

Specjalne przedstawienie dla dzieci w trzecie święto o godzinie 4 po poł.

Tania sprzedaż gwiazdkowa

Dobry towar, ceny niskie!

Wierny swym zasadom:

Wielki obrót, mały zysk!

Sprzedaję od dzisiaj po cenach dotąd niebywałych na podarki gwiazdkowe

Materiały bawełniane na bluzki i suknie	od 1,25	Popelna wełna na Barchany na bluzki	od 1,25	Płótna na pościele i bieliznę	od 1,00
Materiały bawełn. w kraty	od 1,35	Zefiry na bluzki i koszule	od 1,35	„ 140 cm. szer.	od 2,70
Warpy na suknie domowe	od 1,30	Flanelki na bluzki i suknie	od 1,25	Reczniki z metra	od 0,80
Szewiot półwełniane śliczne kolory	od 2,90	Barchany na koszule	od 1,00	Cajgi na ubranka	od 1,80
		Płótna na fartuchy	od 1,20	Inieły na wsypy pod gwarancją nie przepuszcz. pierza	od 2,50

Kożuchy damskie i męskie
oraz rozmaite skóry w wielkim wyborze
Damskie płaszcze teraz specjalnie tanio

Ubrania kol.	od 24,00	Krawaty do wiązania	od 1,25	Koszule z ciepłą podszewką	od 5,50
Ulstry	od 30,00	Dyplomatki ładne wzory	od 0,75	Kalesony z ciepłą podszewką	od 5,00
Paltoty	od 35,00	Szelki	od 1,50	Majtki damskie trykotowe	od 4,90
Spodnie kamgarnowe w paski	od 9,50	Koszule wierzchnie	od 7,00	Ubranka dla dzieci	od 2,75
„ kortowe w buty	od 12,00	Parasole	od 7,00	Rękawiczki	od 1,90

Materje na ubrania, paltoty i ulstry w wielkim wyborze po specjalnie niskich cenach.

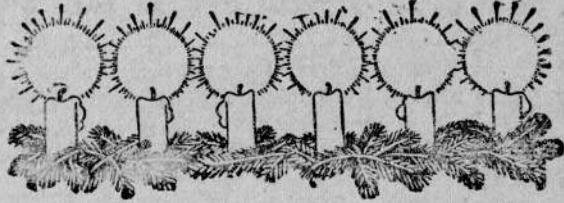
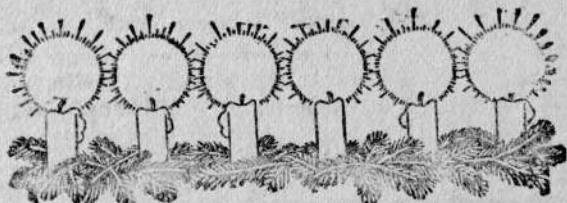
„Bazar” St. Chwiałkowski

Telefon 85.

Wąbrzeźno - (Pom.)

Rynek nr. 1.

Ceny stałe! Do gwiazdki nie udzielam żadnego kredytu! Ceny stałe!

NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

polecam

wyborową paloną i sur. kawę, herbatę, orzechy, pierniki, cukry, konserwy rybne i jarzynowe.

SPECJALNOŚĆ: Wina gronowe krajowe, wódki, likiery, koniaki, rummy, araki itd. z najstawniejsz. firm krajowych.

ST. KLIMEK — WĄBRZEŹNO

RYNEK 18

TELEFON 51

KUPUJE STAŁE

końskie włosy, jakoteż różne skóry jak:

lisy, kuny, wydry i tchórze

po najwyższych cenach dziennych

FELIKS WIŚNIEWSKI

ul. Kościuszki :-: obok apteki

Zające

kupuje stałe po najwyższych cenach dziennych

E. Götz

WĄBRZEŹNO

tel. 174

DOM. WAŁY CZ

sprzedaje

na miejscu w środy i soboty

walki: szczapy, olchowe, brzo-

zowe, świerkowe, drągi oraz metry korkowe

w drodze przetargu.

D
R
O
G
E
R
J
A

P
E
R
F
U
M
E
R
J
A

K. Głowacki Wąbrzeźno

poleca

Praktyczne podarki gwiazdkowe

jak: perfumy, wody kolońskie, mydła lecznicze i toaletowe, kosmetyki, szczotki do zębów, włosów i rąk, grzebienie, lusterka, manikiry i wszelkie artykuły toaletowe.

Wielki wybór świec choinkowych, domowych i kościelnych.

Wszystkie korzenie i przybory do pieczenia

ostatniej chwili

Profesor Bartel na czele nowego rządu

WARSZAWA, 22. 12. 1929 r. Pan Prezydent wyśtosował pismo do prof. Kazimierza Bartela w którym powierzył mu misję tworzenia nowego gabinetu. Pismo przez specjalną sztafetę wysłane do Lwowa. W dniu jutrzejszym następuje przyjazd prof. Bartela do stolicy. Do ustępującego premiera dra Świtalskiego Pan Prezydent wystosował następujące pismo:

Szanowny Panie Premierze!

Nie mogę się oprzeć chęci dania wyrazu mojej głębokiej wdzięczności wobec Pana za całą jego działalność na stanowisku premiera. Szczególnie zobowiązany jestem Panu za to, że z takim zaparciem się wyrwał w tak ciężkiej dla siebie sytuacji podczas przedłużającego się, niestety przesilenia rządowego. Potrafił Pan uczynić, by przesilenie rządowe stało się tylko wewnętrznym. Nieraz w czasie tych trudnych dni byłem myślami z Panem, współczując z nim serdecznie. Jestem zmuszony prosić jeszcze Pana aby Pan ponosił nadal trudy póki nie powstanie nowy gabinet.

W kołach politycznych uważają, że po uwzględnieniu zasadniczych warunków, prof. Bartel ma obecnie stanowczo ułatwioną misję utworzenia rządu. Ogólne zainteresowanie budzą oczywiście kombinacje na temat listy całego gabinetu. Uchodzi za pewne, że w gabinecie Prof. Bartla pozostanie w każdym razie minister Spraw Zagranicznych p. Zaleski.

Ustępują zaś stanowczo: Min.: Prystor, Składkowski, Car, Kühn i Niezabitowski oraz Moraczewski. Wiceminister Pieracki i niektórzy wyżsi urzędnicy Ministerstw, a także Komisarz Rządu p. Jaroszyński.

Jest możliwe, że stanowisko min. Pracy i Op. Sp. obejmie b. min. Jurkiewicz, lub min. Sokal z

Genewy. Na stanowisko Ministra Robót Publicznych ma powrócić b. min. Broniewski.

Utrzymywała się również pogłoska, że jednym z najpoważniejszych kandydatów na stanowisko min. spraw wewnętrznych ma być b. wojewoda poznański p. Borkowski. Co do teki min. sprawiedliwości, to wedle krążących wieści, ma ona być powierzona prof. Makarewiczowi ze Lwowa.

Największe zaciekawienie budzi oczywiście teka Ministra Spraw Wojskowych. Według jednych miarodajnych źródeł, Ministrem Spraw Wojskowych pozostanie Marszałek Piłsudski, według innych Marszałek Piłsudski będzie piastował tylko najwyższą godność Generalnego Inspektora Armii. Gdyby Marszałek Piłsudski nie został Ministrem Spraw Wojskowych, stanowisko to ma objąć generał Sosnkowski.

Co do teki Ministra Skarbu, istnieją następujące kombinacje: albo prof. Bartel zatrzyma tę tekę dla siebie, albo ofiaruje ją min. Matuszewskiemu.

Minister Kwiatkowski prawdopodobnie zostanie na swoim stanowisku.

Desygnowanie p. prof. Bartla nastąpiło w wyniku długotrwałych konferencji, odbywających się w ciągu całego piątku na Zamku i w Belwedrze.

W dniu dzisiejszym p. prof. Bartel odbędzie we Lwowie konferencję z prof. Makarewiczem, przedstawicielem prorządowego odłamu Ch. D. który według kursujących w Warszawie pogłosek ma objąć tekę ministra sprawiedliwości, a dotychczasowy minister resortu p. Car zostanie wicepremierem.

Do gabinetu prof. Bartla ma wejść również prezes sądu apelacyjnego — dr. Dudkiewicz, dotąd jednak niewiadomo, jakie obejmie ministerstwo.

Autobus w płomieniach

Straszna katastrofa autobusowa na szosie Toruń — Chełmża.

W ubiegłą sobotę około godz. 20-tej wydarzyła się na szosie Toruń — Chełmża wstrząsająca katastrofa autobusowa.

Autobus kursujący na przestrzeni Żelgno pow. Toruń — Chełmża — Wąbrzeźno, w pobliżu Chełmży wpadł, skutkiem defektu kierownicy, wzgl. wskutek pęknięcia opony, do rowu, przy czym nastąpiła eksplozja tanku z benzyną.

W jednej chwili autobus stanął w płomieniach i spalił się doszczętnie.

Szofer Władysław Zaklepa odniósł bardzo poważne obrażenia. Przejeżdżające auto odwoziło go w stanie bezprzytomnym do szpitala w Chełmży. Konduktor Zygmunt Kosmański odniósł tylko lekkie okaleczenia.

Pasażerów na szczęście w autobusie nie było.

15.000 samobójstwo.

popołudniowo w Osaki w ciągu roku.

Donoszą z Tokio, że jedno z wychodzących w Japonii pism misyjnych zamieszcza korespondencję z Osaki o szerzącej się tam z niezwykłą gwałtownością epidemii samobójstw. W ubiegłym roku popełniono w Osaki z górą 15 000 samobójstw. Jak wiadomo, Osaka jest jednym z największych centrów przemysłowych Japonii.

Czytaj

„Głos Wąbrzeski“

o wszystkich

aż listowi po świątach już nie przyjmują listu za gazety, to jednak nie minął jeszcze czas zapisywania naszej gazety na pierwszy kwartał przyszłego roku. Pismo nasze ciągle jeszcze można zamawiać w urzędach pocztowych i w urzędzie ekspedycji.

Podczas świąt nadarza się bardzo wiele sposobów z której mogą Szan. Czytelnicy skorzystać, aby przysporzyć większą ilość abonentów.

W ostatnich tygodniach przysporzyło nam kilkakrotnie nowych abonentów, tak iż dziś już NIETYLKO W SAMYM POWIECIE, ALE NAWET ZA POWIATEM, KAŻDY NUMER „GŁOSU WĄBRZESKIEGO“ PRZEGLĄDANY JEST PRZEZ PRZESZŁO DWANAŚCIE TYSIĘCY ÓCZ., — a to dzięki naszemu wysiłkom, mającym na celu ulepszenie pisma.

W pracy tej nie ustajemy, gdyż chcemy dać ludności naszego powiatu naprawdę, nie zatrutą jadłem uczczone duchową. Pozyskaliśmy dla tego szereg nowych współpracowników, tak miejscowych, jak i korespondentów z powiatu.

Nowo zwerbowani współpracownicy donoszą nam będą o wszelkich przejawach kulturalno-o-

światowych z swojej miejscowości, nie wyłączając zaszłych wypadków.

Ostatnio nasi Czytelnicy i Przyjaciele przekonali się, że „GŁOS WĄBRZESKI“ JEST NAJLEPSZYM PISMEM, WYCHODZĄCIEM W POWIECIE z tej też przyczyny zawdzięcza się W OSTATNICH DNIACH OLBZYMI PRZYROST STAŁYCH ABONENTÓW.

Wydawnictwo, za szczere dowody tej właśnie współpracy z swoimi czytelnikami, ofiaruje im z początkiem stycznia roku przyszłego PIĘKNY KALENDARZ KSAŻKOWY (formatu kalendarza Marjańskiego) O OBJĘTOŚCI PRZESZŁO 300 STRON.

Kalendarz ten wszyscy nasi abonenci otrzymają ZUPEŁNIE DARMO.

Prócz tego od roku przyszłego mamy ZAMIAR POWIĘKSZYĆ NASZE DODATKI, nie wyłączając i gazety, którą przy odpowiedniej ilości nowozdobitych abonentów powiększymy do 8 STRON KAŻDORAZOWO.

Mamy nadzieję, że liczba naszych Czytelników od Nowego Roku wzrośnie o dalszych kilkakset,

Czytelników i Przyjaciół pisma naszego.

tak, że ogólna liczba nakładu naszego pisma wynosić będzie OKOŁO 7.000 EGZEMPLARZY każdego numeru.

Byśmy tę liczbę mogli osiągnąć, zwracamy się do wszystkich ludzi dobrej woli, by pomogli nam w werbowaniu nowych abonentów.

Obecny czas nadarza się, temwięcej, że w święta licznie odwiedzają nas krewni i znajomi i my też spieszymy z odwiedzinami do naszych bliskich. W święta spotykają się ze sobą ludzie z różnych miejscowości, którzy nieraz długo się nie widzieli, więc też dużo mają sobie do powiedzenia.

A jest też o czem gawędzić, bo w całym świecie dziwne dzieją się zdarzenia, a i u nas w kraju różne ciekawe zdarzają się sprawy, interesujące nie tylko zawodowych polityków, ale każdego obywatela.

Chcieliśmy przypomnieć Szan. naszym Prenumeratorom, aby w owych pogawędkach świątecznych nie zapomnieli wspomnieć o naszym piśmie tym, którzy go jeszcze nie znają i zwrócić im uwagę, że jest to prawdziwie polskie pismo, które nie zna żadnych sympatyj partyjnych, tylko sprawę polską i jej dobro.

Poniżej podajemy dwa kwity, które prosimy odpowiednio wypełnić i oddać listonoszowi wraz z pieniędzmi, a gazeta regularnie będzie dochodziła. Listonosze i urzędy pocztowe przedpłatę przyjmują jeszcze po 25 grudnia, dlatego należy się spieszyć z zapisaniem.

Kwit na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na miesiąc Styczeń	1,50	0,20	1,70

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie pocztu:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia 19... r.

Kwit na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na miesiąc Styczeń Luty i Marzec	4,50	0,59	5,09

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego

Pokwitowanie pocztu.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia 19... r.

